

2020 METŲ PAKUOČIŲ ATLIEKŲ TVARKYMO VEIKLOS ORGANIZAVIMO PLANAS

2020 m.
Vilnius

TURINYS

1. BENDROSIOS NUOSTATOS.....	3
2. PLANUOJAMA ĮSTAIGOS VEIKLOS PLĖTRA.....	4
3. PRIEMONĖS, UŽTIKRINANČIOS VYRIAUSYBĖS NUSTATYTŲ PAKUOČIŲ ATLIEKŲ TVARKYMO UŽDUOČIŲ ĮVYKDYMA.....	5

1. BENDROSIOS NUOSTATOS

- 1.1. Viešosios įstaigos „PAKUOČIŲ TVARKYMO ORGANIZACIJA“ 2019 m. pakuočių atliekų tvarkymo veiklos organizavimo planas (toliau – Planas) parengtas vadovaujantis 2013 m. Organizacijos pakuočių atliekų tvarkymo veiklos organizavimo planu, Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2006 m. sausio 30 d. įsakymu Nr. D1-57 galiojančia redakcija, siekiant numatyti bendras gaires VŠĮ „PAKUOČIŲ TVARKYMO ORGANIZACIJA“, kad užtikrinti, jog įstaigos steigėjai, dalininkai, kiti gamintojai ir importuotojai, kurie įstaigai sutartiniais pagrindais pavedė visų ar dalies Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatyme gamintojams ir importuotojams nustatytų pareigų vykdymą (toliau – pavedimo davėjai), įvykdytų Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatytas pakuočių atliekų tvarkymo užduotis, o taip pat, kad būtų kuriama efektyvi pakuočių atliekų tvarkymo sistema bei įgyvendinti pakuočių atliekų tvarkymą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimai.
- 1.2. Viešajai įstaigai „PAKUOČIŲ TVARKYMO ORGANIZACIJA“ (toliau – Įstaiga) pagal Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymo nuostatas **2012 m. rugpjūčio 24 d. buvo išduota licencija Nr. 003**, suteikianti teisę organizuoti visų rūšių pakuočių atliekų tvarkymą. Įstaiga nuosekliai vykde pakuočių atliekų tvarkymo organizavimo darbus, kuriuos planuoja tęsti ir 2020 metais.
- 1.3. Įstaiga, tęsdama pakuočių atliekų tvarkymo organizavimo dalininkų bei pavedimo davėjų vardu veiklą, sieks pratęsti esamas ir sudaryti naujas sutartis su gamintojais bei importuotojais, pratęsti ir (ar) sudaryti sutartis su atliekų tvarkytojais; taip pat bendradarbiaujant su savivaldybių ar savivaldybių įgaliotais asmenimis ir savivaldybėje veikiančiais atliekų tvarkytojais sieks užtikrinti geresnius rezultatus surenkant pakuočių atliekas rūšiuojamojo surinkimo priemonėmis savivaldybių organizuojamose komunalinių atliekų tvarkymo sistemose, finansuos infrastruktūros plėtrą. Be minėtų organizacinio pobūdžio darbų, 2020 metais bus vykdoma tiesioginė pakuočių atliekų tvarkymo organizavimo veikla, įgyvendinamos priemonės, kuriomis bus užtikrinamas Vyriausybės nustatytų pakuočių atliekų tvarkymo užduočių įvykdymas bei kitų teisės aktuose, reglamentuojančiuose atliekų tvarkymą, nustatytų pareigų vykdymas.
- 1.4. Šiame Plane vartojamos sąvokos apibrėžtos Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatyme ir kituose teisės aktuose, reglamentuojančiuose pakuočių bei jų atliekų tvarkymą.

2. PLANUOJAMA ĮSTAIGOS VEIKLA

Planuojamas 2020 metais organizacijos steigėjų, dalininkų ir pavedimo davėjų tiekti rinkai pakuočių atliekų kiekis pateiktas lentelėje Nr. 1.

Lentelė 1. Planuojamas (preliminarius) per metus išleisti į Lietuvos Respublikos vidaus rinką pakuočių kiekis, tonomis (t)

Nr.	Pakuotės rūšys	2020 m. į LR vidaus rinką planuojamas išleisti pakuočių kiekis, t
1	Stiklinė	9 720,695000
2	Popierius/kartonas	10 742,437000
3	Plastikinė	6 352,774000

4	PET (polietileno tereftalatas)	438,599000
5	Medinė	8 027,095000
6	Kombinuota (kita)	161,690000
7	Kombinuota (vyraujanti medžiaga popierius ir kartonas)	416,894000
8	Metalinė	1 405,574000
9	Kita pakuotė	42,911000
	Viso	37 308,669000

2.1. Įstaigos dalininkų ir pavedimo davėjų preliminarus planuojamas išleisti į Lietuvos Respublikos vidaus rinką pakuočių kiekis (tonomis) pagal rūšis, nurodytas 1 lentelėje, gali kisti (tiek didėti, tiek mažėti), priklausomai nuo konkretaus Įstaigos dalininkų ir pavedimo davėjų skaičiaus bei bendro vartojimo ir pakuočių (pagal rūšis) poreikio rinkoje pokyčių. Organizacija, sudarydama planą remiasi gamintojų ir importuotojų pateiktais planais.

2.2. Įstaiga sieks, užtikrinti, jog per 2020 metus, preliminariai būtų surinkti ir sutvarkyti 2 lentelėje nurodyti pakuočių atliekų kiekiai (tonomis), kurie paskaičiuoti, įvertinus 1 lentelėje pateiktus duomenis. Veiklos vykdymo metu bus siekiama surinkti ir sutvarkyti, kiek galima didesnius susidariusius pakuočių atliekų kiekius. Pateikta lentelėje Nr. 2

Lentelė 2. Preliminarūs planuojami surinkti ir sutvarkyti pakuočių atliekų kiekiai, tonomis (t)

Nr.	Pakuotės rūšys	LRV užduotis, %	Tame skaičiuje perdirbimas, %	Planuojamas surinkti ir sutvarkyti kiekis, t	Tame skaičiuje perdirbimas, t
1	Stiklinė	70%	70%	6 804,486500	6 804,486500
2	Popierius/kartonas	80%	76%	8 593,949600	8 164,252120
3	Plastikinė	50%	37%	3 176,387000	2 350,526380
4	PET (polietileno tereftalatas)	50%	37%	219,299500	162,281630
5	Medinė	45%	35%	3 612,192750	2 809,483250
6	Kombinuota (kita)	25%	0%	40,422500	-
7	Kombinuota (vyraujanti medžiaga popierius ir kartonas)	25%	20%	104,223500	83,378800
8	Metalinė	54%	54%	759,009960	759,009960
9	Kita pakuotė	45%	22%	19,309950	9,440420
	Viso			23 329,281260	21 142,859060

3. PRIEMONĖS, UŽTIKRINANČIOS VYRIAUSYBĖS NUSTATYTŲ PAKUOČIŲ ATLIEKŲ TVARKYMO UŽDUOČIŲ ĮVYKDYMĄ

3.1. Priemonės, užtikrinančios Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatytų pakuočių atliekų tvarkymo užduočių įvykdymą, kurias sieks įgyvendinti Įstaiga, atsižvelgiant į aplinkybes nurodytas šio Plano pirmoje dalyje, pateikiamos 3 lentelėje.

Lentelė 3. Priemonės, kurias Įstaiga numato įgyvendinti 2018 m., siekiant įvykdyti Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatytų pakuočių atliekų tvarkymo užduotis ir teisės aktų numatytas prievoles.

Eil. Nr.	Priemonė	Tikslas	Priemonės įgyvendinimo laikotarpis ir planuojama apimtis 2020 m. ketvirčiais				Apimtis/aprašymas	Įgyvendinimui planuojamos skirti lėšos	Finansavimo šaltinis
			I	II	III	IV			
1.	Sutartis su savivaldybėmis arba savivaldybių įsteigtais juridiniais asmenimis, kuriems pavesta administruoti komunalinių atliekų tvarkymo sistemą (toliau – PATO), ir pagal bendradarbiavimo sutartyse nustatytą tvarką parinktais atliekų surinkėjais dėl komunalinių atliekų sraute susidarančių pakuočių atliekų rūšiuojamojo surinkimo, vežimo, paruošimo naudoti ir naudojimo nuolatinis administravimas, atnaujinimas, keitimas.	Užtikrinti tinkamą gamintojams ir importuotojams nustatytų pareigų vykdymą	≤60	≤60	≤60	≤60	Įstaiga, esant būtinybei ir objektyvioms priežastims (pvz.: įvykdyta infrastruktūros plėtra, paslaugų teikimo apimčių, sąlygų pasikeitimas), pagal poreikį sieks pasirašyti, atnaujinti, derinti trišalių sutarčių su visomis savivaldybėmis ar jų įgaliotais juridiniais asmenimis ir atrinktais atliekų tvarkytojais aktualias sutarties redakcijas. Viso 60 savivaldybių priedų atnaujinimų per metus. 2020 m. galioja visos Pakuočių atliekų tvarkymo organizavimo ir paslaugų teikimo (PATO) sutartys.	~5 tūkst. € (sąnaudos priskiriamos prie administracinių ir darbo užmokesčio sąnaudų)	Gamintojų ir importuotojų lėšos

2.	Rūšiuojamajame komunalinių atliekų (RKA) sraute (savivaldybių organizuojamose komunalinių atliekų tvarkymo sistemose) susidariusių pakuočių atliekų (PA) tvarkymo finansavimas	Užtikrinti tinkamą gamintojams ir importuotojams nustatytų pareigų vykdymą	≤60	≤60	≤60	≤60	Įstaiga pagal sutartis su komunalinių atliekų tvarkytojais (kurie savivaldybių (arba savivaldybių įgaliotų administratorių) nurodyti bendradarbiavimo sutartyse) finansuos rūšiuojamajame komunaliniame atliekų sraute susidariusių pakuočių atliekų sutvarkymą (surinkimą, vežimą, paruošimą naudojimui ir naudojimą). RKA sraute pakuočių atliekų sutvarkymas finansuojamas pagal tvarkytojų pateiktas sąskaitas-faktūras ir įrodančius dokumentus, patvirtinančius tinkamą pakuočių atliekų sutvarkymą kaip tai nustato galiojantys teisės aktai. Dalis tvarkytojų dėl sąlyginai nedidelio tvarkomo PA kiekio sąskaitas-faktūras ir įrodančius dokumentus pateikia bendrai už I-IV ketvirčius. Viso 60 savivaldybių.	~1,97 mln. €	Gamintojų ir importuotojų lėšos
3.	Dalyvauti organizuojant komunalinių atliekų sraute susidarančių pakuočių atliekų rūšiuojamojo surinkimo savivaldybės teritorijoje ir jų vežimo paslaugų (ir/arba paruošimo naudojimui ir naudojimo) konkursus siekiant įgyvendinti gamintojų ir importuotojų pareigas ir užduotis.	Užtikrinti tinkamą gamintojams ir importuotojams nustatytų pareigų vykdymą	1 Konkuras/pirkimo sąlygų projekte pateiktas perkančias organizacijas	1 Konkuras/pirkimo sąlygų projekto pateiktas perkančias organizacijas	1 Konkuras/pirkimo sąlygų projekte pateiktas perkančias organizacijas	1 Konkuras/pirkimo sąlygų projekte pateiktas perkančias organizacijas	Įstaiga pagal galimybes, poreikį ir bendradarbiavimo sutarčių tarp savivaldybių arba RATC nuostatas, siekiant užtikrinti savivaldybių organizuojamose komunalinių atliekų tvarkymo sistemose kokybišką paslaugų teikimą, gyventojų aprūpinimą rūšiuojamojo surinkimo priemonėmis, didesnę pakuočių atliekų surinkimą ir sutvarkymą, taip mažinant pakuočių atliekų patekimą į sąvartyną, bei siekiant užtikrinti tinkamą teikiamų paslaugų finansavimą, parengs komunalinių atliekų sraute susidarančių pakuočių atliekų rūšiuojamojo surinkimo savivaldybės teritorijoje ir jų vežimo paslaugų (ir/arba paruošimo naudojimui ir naudojimo) konkurso pirkimo sąlygų projektus ir dalyvaus organizuojant/vykdamas pirkimus.	~8 tūkst. € (sąnaudos priskiriamos prie administracinių ir darbo užmokesčio sąnaudų)	Gamintojų ir importuotojų lėšos

							Dalyvavimas organizuojant konkursus ir pirkimo sąlygų projektų pateikimas priklauso nuo poreikio kiekvienoje savivaldybėje ar regione ir bendradarbiavimo sutartyse numatytų nuostatų		
4.	Konkursų/apklausių, pagal Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2012 m. liepos 2 d. įsakymu Nr. D1-563 „Dėl Organizacijų, kurios pagal Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymą nėra perkančiosios organizacijos, pirkimų vykdymo ir priežiūros tvarkos aprašo patvirtinimo“ patvirtintą tvarką, paskelbimas, sutarčių pasirašymas su atliekų tvarkytojais (surinkėjais ar mišrių atliekų apdorotojais) dėl pakuočių atliekų sutvarkymo (išskyrus rūšiuojamąjį komunalinį atliekų srautą) siekiant įgyvendinti gamintojų ir importuotojų užduotis.	Užtikrinti tinkamą gamintojams ir importuotojams nustatytų pareigų vykdymą	1 Konkursas/apklausa/sutartis	1 Konkursas/apklausa/sutartis	1 Konkursas/apklausa/sutartis	1 Konkursas/apklausa/sutartis	Įstaiga pagal galimybes sudarys palankias sąlygas atliekų turėtojams atiduoti pakuočių atliekas. Sutartys pasirašomos pagal poreikį, t. y. komunalinių atliekų tvarkytojai keičia planuojamus sutvarkyti pakuočių atliekų kiekius metų eigoje. Organizacijai pavedimus pateikia nauji gamintojai ir (ar) importuotojai, esami pavedimo davėjai metų eigoje tikslina užsakymus dėl pardavimų svyravimo. Pagal šių rodiklių kitimą Organizacija metų eigoje sprendžia dėl būtinybės teisės aktų nustatyta tvarka sudaryti sutartis dėl nekomunaliniame sraute susidarančių pakuočių atliekų tvarkymo finansavimo ar pasirašyti sutartis su atliekų tvarkytojais, atskiriančiais pakuočių atliekas iš mišraus komunalinio srauto arba organizuoti rūšiuojamąjį komunalinių atliekų surinkimo sistemą papildančią sistemą.	~0,80 mln. €	Gamintojų ir importuotojų lėšos

5.	Pagal atskiras sutartis ar atskirus susitarimus su Savivaldybėmis ir (ar) paslaugų teikėjais finansuoti rūšiuojamosios atliekų surinkimo infrastruktūros plėtrą (pagal minėtus susitarimus (sutartis) finansuoti rūšiuojamųjų surinkimo priemonių (RSP) (konteinerių, maišų ir kt. su savivaldybėmis sutartų priemonių) įsigijimą ir pastatymą).	Užtikrinti tinkamą gamintojams ir importuotojams nustatytų pareigų vykdymą	40 savivaldybių tęstinis finansavimas ir (ar) pradeda finansavimą pagal papildomai sudarytas sutartis	40 savivaldybių tęstinis finansavimas ir (ar) pradeda finansavimą pagal papildomai sudarytas sutartis	40 savivaldybių tęstinis finansavimas ir (ar) pradeda finansavimą pagal papildomai sudarytas sutartis	40 savivaldybių tęstinis finansavimas ir (ar) pradeda finansavimą pagal papildomai sudarytas sutartis	Įstaiga pagal atskirus susitarimus bei pasirašytas sutartis bei tarpusavyje suderintus infrastruktūros plėtos finansavimo grafikus už konteinerių įsigijimą, finansuos rūšiuojamojo atliekų surinkimo infrastruktūros plėtrą. Įstaiga tęs pradėtą finansavimą už rūšiuojamojo surinkimo priemonių (RSP) įsigijimą, RSP pastatymo kaštų finansavimą ir pradės papildomai finansuoti RSP (įskaitant maišų įsigijimą, RSP pastatymą) įsigijimą pagal naujai sudaromas ar parėjusiais metais sudarytas sutartis, kurių finansavimas dėl neįsigytų priemonių dar nepradėtas.	~0,1 mln. €	Gamintojų ir importuotojų lėšos
6.	Paslaugų teikėjų teikiamų paslaugų (pagal PATO sutartis) kontroliniai patikrinimai	Užtikrinti tinkamą gamintojams ir importuotojams nustatytų pareigų vykdymą	1 patikrinimas	10 patikrinimai	10 patikrinimai	6 patikrinimai	Įstaiga sutarčių ir teisės aktų ribose tikrins paslaugų teikimo kokybę, atliekų kiekį rūšiuojamojo surinkimo priemonėse ir apskaitą. (t. y. tikrinama bent viena iš paminėtų priemonių: kartu su surinkėju apvažiuojamas standartinis maršrutas, tikrinama paslaugos teikimo kokybė, patikrinamas vidutinis surenkamų pakuočių atliekų kiekis, lyginamasis svoris kg/1 m ³ ar aptarnautam konteineriui esant poreikiui ir sudėtis, paslaugų teikėjo apskaita, sutartinių įsipareigojimų vykdymas). Bus siekiama įvykdyti ne mažiau nei 27 patikrinimus per einamuosius metus.	~10 tūkst. € (sąnaudos priskiriamos prie administracinių ir darbo užmokesčio sąnaudų)	Gamintojų ir importuotojų lėšos

7.	Kontroliniai nekomunalines/S5 pakuočių atliekas surenkančių įmonių (sudariusių sutartis su įstaiga) patikrinimai	Užtikrinti tinkamą gamintojams ir importuotojams nustatytų pareigų vykdymą	1 pasiruošimas patikrinimams	1 patikrinimas	2 patikrinimas	1 patikrinimas	Įstaiga sutarčių ir teisės aktų ribose tikrins nekomunaliniame/S5 atliekų sraute surenkamų pakuočių atliekų tvarkymo žurnalus/ panaikintus leidimus, gautus įspėjimus ar kitą veiklą, susijusią su sutartinių įsipareigojimų vykdymu. Bus siekiama įvykdyti ne mažiau nei 4 patikrinimus per einamuosius metus, tačiau esant didesniai sudarytų sutarčių kiekiui, bus siekiama patikrinti visus paslaugas teikiančius atliekų tvarkytojus. Patikrinimai gali būti atliekami tiek nuotoliniu būdu (analizuojant informaciją elektroninėje erdvėje, pateikiant informaciją el. paštu arba paštu), tiek vykstant pas atliekų tvarkytoją.	~2 tūkst. € (sąnaudos priskiriamos prie administracinių ir darbo užmokesčio sąnaudų)	Gamintojų ir importuotojų lėšos
8.	Organizuoti bendras diskusijas, apskrituosius stalus su atliekų tvarkytojų ir/arba savivaldybių atstovais, siekiant stiprinti tarpsektorinį bendradarbiavimą, ieškoti efektyvių sprendimų iškilusioms problemoms spręsti.	Užtikrinti tinkamą gamintojams ir importuotojams nustatytų pareigų vykdymą	1 susitikimas/diskusija	1 susitikimas/diskusija	1 susitikimas/diskusija	1 susitikimas/diskusija	Įstaiga pagal poreikį organizuos (dalyvaus) susitikimus/diskusijas apie pakuočių atliekų tvarkymo situaciją savivaldybėje (ar teritorijoje, ar regione) su atsakingais asmenimis, partneriais. Aptariama situacija, problemos, sprendimo būdai. Bus siekiama įvykdyti ne mažiau 4 susitikimus/diskusijas per einamuosius metus.	~2 tūkst. € (sąnaudos priskiriamos prie administracinių ir darbo užmokesčio sąnaudų)	Gamintojų ir importuotojų lėšos
9.	Pateikti Savivaldybėms ir (ar) administratoriams metinę ataskaitą apie rūšiuojamojo surinkimo priemonėmis surinktą ir panaudotą pakuočių atliekų kiekį	Užtikrinti tinkamą gamintojams ir importuotojams nustatytų pareigų vykdymą	60 savivaldybių				Metinės ataskaitos už 2019 m. pagal tvarkytojų pateiktą informaciją paruošimas ir pateikimas Savivaldybėms ir (ar) Administratoriams per Organizacijos elektroninę duomenų pateikimo sistemą (EDS). Savivaldybių ir (ar) administratorių nurodytiems asmenims suteikiamas prisijungimas prie EDS. Ataskaita elektroninėmis priemonėmis teikiama 60 savivaldybių (įskaitant ir tas savivaldybes, kurios	~2,5 tūkst. € (sąnaudos priskiriamos prie administracinių ir darbo užmokesčio sąnaudų)	Gamintojų ir importuotojų lėšos

							atliekų tvarkymo organizavimą pavedę jų įsteigtiems administratoriams). Papildomai pateikiamos metinės ataskaitos juridiniams asmenims, kuriems savivaldybės pavedė administruoti komunalinių atliekų tvarkymo sistemą ir su kuriais organizacija yra pasirašiusi bendradarbiavimo sutartį.		
10.	Dalyvauti Kontrolės tarybos veikloje	Užtikrinti tinkamą gamintojams ir importuotojams nustatytų pareigų vykdymą	1 Pasiruošimas kontrolės tarybos sudarymui	1 kontrolės tarybos sutarties pasirašymas	1 kontrolės tarybos posėdis	1 kontrolės tarybos posėdis	Organizacija parengs kontrolės tarybos sutartį ir inicijuos kontrolės tarybos sudarymą. Sudarius sutartį, planuojami bent 2 posėdžiai per kalendorinius, tačiau posėdžių skaičių ir datas nustato Kontrolės taryba.	~5 tūkst. € (sąnaudos priskiriamos prie administracinių ir darbo užmokesčio sąnaudų)	Gamintojų ir importuotojų lėšos
11.	Gamintojų ir importuotojų konsultaciniai patikrinimai	Užtikrinti tinkamą gamintojams ir importuotojams nustatytų pareigų vykdymą	3 patikrinimai	6 patikrinimai	6 patikrinimai	6 patikrinimai	Gamintojų ir importuotojų konsultacijos ar konsultaciniai patikrinimai (21 patikrinimai) vykdomi, įgyvendinant kompleksiskai kelias ar pasirinktinai bent vieną iš šių priemonių: pakuočių apskaita; pakuočių ženklavimas; rūšiavimas atliekų susidarymo vietoje; savoms reikmės tvarkomų pakuočių atliekų apskaita; pakuočių atliekų perdavimas atliekų tvarkytojams.	~6 tūkst. € (sąnaudos priskiriamos prie administracinių ir darbo užmokesčio sąnaudų)	Gamintojų ir importuotojų lėšos

- 3.2. 2020 m. galioja visos Bendradarbiavimo sutartys tarp Organizacijos ir savivaldybių (ar tarp savivaldybės (kelių savivaldybių) įsteigto juridinio asmens, kuriam pavesta administruoti komunalinių atliekų tvarkymo sistemą) dėl komunalinių atliekų sraute susidarančių pakuočių atliekų rūšiuojamojo surinkimo, vežimo ir paruošimo naudoti ir perdirbimo, naudojimo organizavimo savivaldybių komunalinių atliekų tvarkymo sistemoje.
- 3.3. Kadangi priemonių, užtikrinančių Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatytų pakuočių atliekų tvarkymo užduočių įvykdymą, nurodytų 3 lentelėje, įgyvendinimas tiesiogiai priklauso nuo įvairių faktorių, kurie nepriklauso nuo Įstaigos valios, pvz.: teisės aktų pasikeitimai, rinkos dalies pasikeitimas lyginant su praėjusiais kalendoriniais metais, trečiųjų asmenų suinteresuotumas, sudarant sutartis ir kt., todėl šių priemonių apimtys gali kisti (tiek didėti, tiek mažėti), priklausomai nuo situacijos atliekų tvarkymo sektoriuje.
- 3.4. Įsipareigojime kasmet gamintojų ir importuotojų organizacijos veiklos organizavimo plano, finansavimo schemos ir švietimo programos rengimo, derinimo ir ataskaitų bei informacijos apie jų vykdymą teikimo tvarkos aprašo nustatyta tvarka pateikti patikslintus einamųjų metų Veiklos organizavimo planą ir einamųjų metų Švietimo programą.
- 3.5. Organizacijos steigėjų, dalyvių ir pavedimo davėjų sąrašas (numeruojant ir nurodant Juridinių asmenų registro kodą, įmonės pavadinimą, dalyvavimo Organizacijos veikloje formą, gaminių ar pakuočių atliekų, kurių tvarkymo organizavimas pavestas Organizacijai, rūšį, sutarties, kuria Organizacijai pavesta organizuoti gaminių ar pakuočių atliekų tvarkymą, sudarymo data ir data, nuo kurios Organizacija pagal šią sutartį pradės vykdyti jai pavestą pareigą organizuoti gaminių ar pakuočių atliekų tvarkymą), pateikiamas priede Nr. 1 ir nuolat skelbiamas viešai Organizacijos interneto svetainėje www.pto.lt.

VšĮ „Pakuočių tvarkymo organizacija“

Direktorius
Valentinas Miltienis

**2020 M. VISUOMENĖS ŠVIETIMO BEI INFORMAVIMO
PAKUOČIŲ ATLIEKŲ TVARKYMO KLAUSIMAIS PROGRAMA**

2020 m. sausio 31 d.

TURINYS

ESAMA PADĖTIS BEI PROBLEMAS PAKUOČIŲ ATLIEKŲ TVARKYMO SRITYJE LIETUVOS RESPUBLIKOJE.....	3
PRIORITETINĖS ORGANIZACIJOS ŠVIETIMO PROGRAMOS KRYPTYS	4
ŠVIETIMO PROGRAMOS TIKSLAI.....	4
ŠVIETIMO PROGRAMOS UŽDAVINIAI	4
PROGRAMOS FINANSAVIMAS	4
VEIKSMŲ PROGRAMA	5

ESAMA PADĖTIS BEI PROBLEMOS PAKUOČIŲ ATLIEKŲ TVARKYMO SRITYJE LIETUVOS RESPUBLIKOJE

2019 m. rugsėjo 6 – 14 d. VšĮ „Pakuočių tvarkymo organizacija“ užsakymu buvo atlikta šalies gyventojų apklausa „Aplinkosauga ir atliekų rūšiavimas“. Apklausą atliko UAB „Vilmorus“. Apklauskos tikslas - stebėti kaip keičiasi rūšiavimo įpročiai ir tendencijos, kokias pakuočių atliekų tvarkymo problemas ir kokius pokyčius įžvelgia gyventojai. Apklausoje dalyvavo 1001 respondentų. Apklausa vyko 23 miestuose ir 38 kaimuose. Atrankos metodas: daugiapakopė atranka. Respondentų atranka parengta taip, kad kiekvienas Lietuvos gyventojas turėtų vienodą tikimybę būti apklaustas.

Remiantis apklauskos duomenimis, 66,4 % apklaustųjų aplinkos taršą atliekomis ir jų kiekio didėjimą įvardino kaip viena iš svarbiausių aplinkosaugos problemų. 59,5 % apklaustųjų įvardino klimato kaitą bei miškų kirtimą.

Apklausa buvo orientuota į atliekų rūšiavimą. Palyginimui naudojami duomenys paimti iš Aplinkos ministerijos užsakymu 2018 m. gegužės 4 - 12 dienomis įvykdytos apklauskos. 2019 metais atliktos apklauskos rezultatai parodė, jog 42,4% apklaustųjų rūšiuoja visas atliekas (2018 m. – 47%), 45,6 proc. – rūšiuoja tik dalį atliekų (2018 m. – 40%), 12,1 % - atliekų nerūšiuoja (2018 m. – 18%).

Tarp pagrindinių priežasčių rūšiuoti atliekas dauguma respondentų (57%) nurodė galimybę prisidėti prie aplinkos saugojimo (2018 m. buvo – 84%), taip pat siekį mažinti sąvartynuose šalinamų atliekų kiekį (21,9%, 2018 m. buvo – 48%). Atkreiptinas dėmesys, kad (21,6%, 2018 m. 12%) dalyvių rūšiuoja atliekas dėl to, kad jų išvežimas yra nemokamas (gyventojui yra jaučiama ekonominė nauda). Reikia pažymėti, kad 2015 m. asmenų, rūšiuojančių dėl nemokamo išrūšiuotų atliekų išvežimo, buvo 17 %. Darytina išvada, kad gyventojus rūšiuoti labiausiai skatina aplinkos saugojimas.

Apklauskos dalyvių, kurie nerūšiuoja atliekų, pasiteiravus, kodėl jie nerūšiuoja, buvo įvardintos šios pagrindinės priežastys: išrūšiuotos atliekos sumaišomos su komunalinėmis atliekomis (41,3 %, 2018 m.-31%) rūšiavimo konteineriai toli nuo namų (13,2%, 2018 m. - 56%); patogiau išmesti visas atliekas į vieną buitinių atliekų konteinerį arba neturi namuose pakankamai vietos atskirai laikyti išrūšiuotas atliekas (34%, 2018 m. – 31 %), manoma, kad atliekų rūšiavimas neduoda jokios naudos (9,1%, 2018 m. - 19%), nerūpi atliekų rūšiavimas (5,8%, 2018 m. - 9%). Vertinant pateiktus rezultatus, kodėl gyventojai nerūšiuoja, pagrindinėmis priežastimis nurodė, jog išrūšiuotos atliekos sumaišomos su komunalinėmis atliekomis bei, kad neturi pakankamai vietos virtuvėje atskirai laikyti pakuočių atliekas (75,3%).

Kitus teigiamus pokyčius gyventojai nurodė (47,7 %) – daugėja rūšiavimui skirtų konteinerių, 45,7 % - atsirado vienkartinį gėrimų užstato sistema, 30,7 % mano, kad daugėja vietų, kuriose galima rūšiuoti.

44,6 % apklaustųjų mano, kad norint skatinti rūšiuoti atliekas, reikia daugiau konteinerių (2018 m. taip manė 58% apklaustųjų), 18,2 % mano, kad rūšiuoti atliekas skatintų daugiau informacijos apie rūšiavimo naudą (2018 m. – 46%), 31,4% mano, kad juos paskatintų rūšiuoti jeigu žinotų jog rūšiuojantys moka mažiau.

Atsižvelgus į tai, Organizacija siekia identifikuoti visuomenės pasyvaus rūšiavimo priežastis, pasitelkus įvairias švietimo priemones ir būdus paskatinti aktyvesnį gyventojų pirminį pakuočių atliekų rūšiavimą, gyventojus informuoti apie pasiektus ir planuojamus pasiekti rezultatus, o taip pat skatinti partnerių bendradarbiavimą pakuočių atliekų tvarkymo sistemos organizavime.

PRIORITETINĖS ORGANIZACIJOS ŠVIETIMO PROGRAMOS KRYPTYS

- Visuomenės informavimas ir švietimas pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo klausimais;
- Pakuočių atliekų rūšiavimo įgūdžių formavimas ir aplinkosauginio sąmoningumo ugdymas per įvairias priemones ir veiklas, siekiant parodyti gerąsias praktikas bei pavyzdžius;
- Informacijos sklaida, kurios pagalba būtų galima paneigti vis dar visuomenėje egzistuojančius mitus apie pakuočių atliekų tvarkymą, parodant pakuočių atliekų rūšiavimo ir perdirbimo naudą, pokyčius per pastaruosius metus;
- pakuočių atliekų tvarkymo sektoriaus dalyvių, veikiančių įmonių, įstaigų bendradarbiavimo skatinimas.

Tikimasi, kad šios Programos prioritetinės kryptys leis efektyviai prisidėti prie visuomenės vartojimo bei rūšiavimo įpročių keitimo ir paskatins didesnę pakuočių sektoriuje veikiančių dalyvių įsitraukimą sprendžiant pakuočių ir pakuočių atliekų susidarymo bei tvarkymo problemas.

ŠVIETIMO PROGRAMOS TIKSLAI

1. šviesti ir informuoti pakuočių sektoriaus dalyvius apie jų teises ir pareigas;
2. populiarinti atsakingą visuomenės ir verslo požiūrį pakuočių atliekų tvarkymo srityje;
3. skatinti gyventojų aplinkosauginį sąmoningumą;
4. gerinti pakuočių sektoriaus dalyvių (gamintojų ir importuotojų, atliekų tvarkytojų, valstybės institucijų, plačiosios visuomenės, savivaldybių, regioninių atliekų tvarkymo centrų) ir Organizacijos tarpusavio bendradarbiavimą pakuočių atliekų tvarkymo srityje;

ŠVIETIMO PROGRAMOS UŽDAVINIAI

- informuoti gamintojus ir importuotojus apie jų teises ir pareigas, apie jų įgyvendinamas pareigas, skirtą finansavimą bei pasiektus rezultatus, kelti sąmoningumą šioje srityje;
- šviesti ir informuoti gyventojus apie pakuočių atliekų tvarkymo būdus, pakuočių atliekų rūšiavimo bei perdirbimo naudą, atliekų prevenciją, skatinti jų aplinkosauginį sąmoningumą;
- supažindinti visuomenę, verslo sektorių bei partnerius su pakuočių atliekų sektoriaus aktualijomis, naujovėmis, pasiektais rezultatais, Organizacijos vykdoma veikla.
- įgyvendinti efektyviausias priemones skatinančias pirminį pakuočių atliekų rūšiavimą, bendradarbiaujant su savivaldybėmis, regioniniais atliekų tvarkymo centrais, atliekų tvarkytojais;

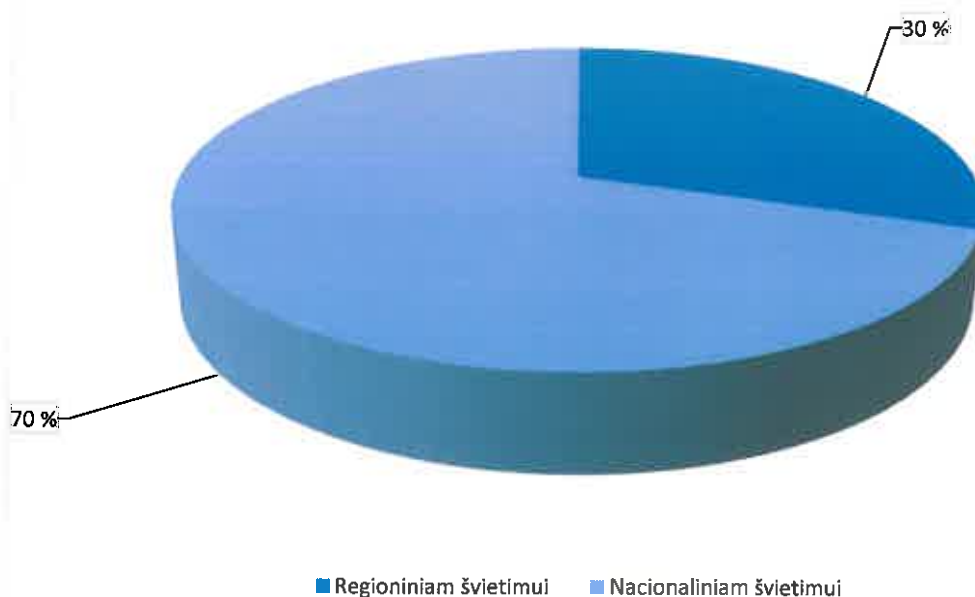
PROGRAMOS FINANSAVIMAS

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymo 34²² str. 10 d. nuostata Organizacija ne mažiau kaip 3 procentus gautų pajamų turi skirti visuomenės švietimui ir informavimui atliekų tvarkymo klausimais.

Organizacija jau penktus metus iš eilės visuomenės švietimo bei informavimo pakuočių atliekų tvarkymo klausimais programos įgyvendinimą nusimačiusi vykdyti tiek atskirose savivaldybėse, tiek bendrai nacionaliniu mastu. Savivaldybių ir nacionalinių švietimo bei informavimo priemonių įgyvendinimui skirtas lėšas (3% nuo Organizacijos sukauptų lėšų)

Organizacija skiria iki 30% ir 70 % santykiu (žr. Schema Nr.1) arba siekiama, kad kiekvienoje savivaldybėje (arba kiekviename regione) būtų įgyvendinta bent viena informavimo priemonė, suderinta su savivaldybe ar regioniniu atliekų tvarkymo centru.

Planuojamas lėšų pasiskirstymas 2020 m.

Schema Nr. 1. Švietimui skiriamų lėšų (3 %) pasiskirstymas, visuomenės švietimo bei informavimo pakuočių atliekų tvarkymo klausimais programos įgyvendinimui, procentais.

Kadangi rūšiavimo priemonių padengimo tinklas visoje Lietuvoje panašus, siekiant, kad ir visuomenės švietimas vyktų tolygiai, nuosekliai bei būtų aiškus, o lėšų paskirstymo mechanizmas būtų pagrįstas ir konkretus, savivaldybei skiriamų lėšų dydis skiriamas nuo jos teritorijoje gyvenančių gyventojų skaičiaus.

Tuo atveju, jeigu įgyvendinama regioninė priemonė, lėšos skiriamos šiai priemonei įgyvendinti yra proporcingos regione gyvenančių gyventojų skaičiui.

Lėšos nėra tiesiogiai pervedamos savivaldybėms arba jų įgaliotiems asmenims. Už numatytas savivaldybei skiriamas lėšas (neviršijant numatytos sumos) Organizacija įsipareigoja bendradarbiaudama su savivaldybe (regioniniais atliekų tvarkymo centrais) arba jos įgaliojais asmenimis (dėl priemonių turinio, kiekio, maketo, apimtys) įgyvendinti suderintas švietimo priemones konkrečioje savivaldybėje (regione) iki einamų metų pabaigos.

VEIKSMŲ PROGRAMA

2020 m. visuomenės švietimo bei informavimo pakuočių atliekų tvarkymo klausimais Programos priemonės yra nukreiptos į numatytų tikslų ir uždavinių įgyvendinimą.

Veiksmų programoje siekiama įgyvendinti tęstines ir netęstines priemones, kurios apimtų visas Organizacijos tikslines auditorijas: gamintojus ir importuotojus, visuomenę, partnerius (valstybės institucijas, savivaldybes, regioninius atliekų tvarkymo centrus, atliekų tvarkytojus, nevyriausybinės organizacijas ir kt.). Programoje numatomas priemones bus siekiama įgyvendinti vientisai, sistemingai ir koordinuotai, derinant jas tarpusavyje.

2020 m. planuojamų veiksmų programa, kurioje aprašytos švietimo programos įgyvendinimo priemonės, tikslinės grupės, tikslas ir apimtis, finansavimo šaltinis ir lėšų suma, planuojama kiekvienai priemonei įgyvendinti pateikiami Lentelėje Nr.1.

Lentelė Nr. 1.

PLANUOJAMA 2020 M. VEIKSMŲ PROGRAMA									
Eil. Nr.	Priemonė	Tikslinė grupė	Tikslas, trumpas aprašymas	Vykdomo laikotarpis ir planuojama apimtis				Lėšos	
				I	II	III	IV		Finansavimo šaltinis
1	Kampanija „Rūšiuoji – vadinasi galvoji“	Visuomenė, nariai, partneriai	Tikslas – identifiikuoti visuomenės pasyvaus rūšiavimo priežastis ir pasitelkus įvairias priemones (animaciniai filmukai arba plakatai, arba lauko reklamos, regioniniai susitikimai su visuomene ir partneriais arba kt.) ir būdus paskatinti aktyvesnį gyventojų pirminį pakuočių atliekų rūšiavimą, informuojant apie pakuočių atliekų sistemą į kampanijos įgyvendinimą planuojama įtraukti partnerius bei tokiu būdu paskatinti tarpsektorinį bendradarbiavimą, siekiant geresnių rezultatų pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo sistemoje, pagrindinį dėmesį skiriant pakuočių atliekų tvarkymui savivaldybių organizuojamose komunalinių atliekų tvarkymo sistemose	Pasiruošimas	Pasiruošimas/įgyvendinimas (ne mažiau nei 1 priemonė)	Pasiruošimas/įgyvendinimas (ne mažiau nei 1 priemonė)	Pasiruošimas/įgyvendinimas (ne mažiau nei 1 priemonė)	Organizacijos narių įnašai	33 000,00 €
2	Švietimo akcija visuomenė	Gyventojai	Gyventojų informavimas apie pakuočių atliekų tvarkymą, pakuočių atliekų poveikį aplinkai, suteikiant naudingą edukacinę informaciją, socialinę atributiką, daugkartinius pirkinių maišelius, rūšiavimo priemones ar kt. Tikslas – skatinti atsakingą vartojimą, gyventojų rūšiavimą, paneigti rūšiavimo mitus.	Įgyvendinimas (ne mažiau nei 1 priemonė ir/arba akcija vienos savivaldybės viešoje erdvėje)	Įgyvendinimas (ne mažiau nei 1 priemonė ir/arba akcija vienos savivaldybės viešoje erdvėje)	Įgyvendinimas (ne mažiau nei 1 priemonė ir/arba akcija vienos savivaldybės viešoje erdvėje)	Įgyvendinimas (ne mažiau nei 1 priemonė ir/arba akcija vienos savivaldybės viešoje erdvėje)	Organizacijos narių įnašai	6 000,00 €

3	Internetinė svetainė www.pto.lt (tėstinė priemonė)	Visuomenė, nariai, partneriai	Tikslas – nuolat talpinti aktualią informaciją apie pakuočių atliekų sektoriaus veiklą, atliekų tvarkymą Organizacijos interneto svetainėse www.pto.lt arba www.rusiuojigalvoji.lt .	Igyvendinimas nuolat, ne mažiau kaip 2 įrašai/infor- macinės ži- nutės	Igyvendinimas nuolat, ne mažiau kaip 2 įrašai/infor- macinės ži- nutės	Igyvendinimas nuolat, ne mažiau kaip 2 įrašai/infor- macinės ži- nutės	Igyvendinimas nuolat, ne mažiau kaip 2 įrašai/infor- macinės ži- nutės	Organizacijos narių įnašai	1 200,00 €
4	Socialinio tinklo priežiūra bei atnaujinimas (tėstinė priemonė)	Visuomenė, nariai, partneriai	Tikslas – nuolat talpinti ir atnaujinti aktualią informaciją apie pakuočių atliekų tvarkymą, problematiką, atsakingą vartojimą, atliekų poveikį aplinkai, kitas su aplinkosauga susijusias temas socialinio tinklo „Facebook“ paskyroje „Rūšiuoji – vadinasi galvoji“.	Igyvendinimas nuolat, ne mažiau kaip 6 įrašai	Igyvendinimas nuolat, ne mažiau kaip 8 įrašai	Igyvendinimas nuolat, ne mažiau kaip 6 įrašai	Igyvendinimas nuolat, ne mažiau kaip 8 įrašai	Organizacijos narių įnašai	1 200,00 €
5	Suderintų priemonių su konkrečia savivaldybe igyvendinimas	Visuomenė	Tikslas – bendradarbiaujant su savivaldybėmis, atliekų tvarkytojais, RATC bei pasitelkiant įvairius regioninius viešinimo kanalus šviesti ir informuoti savivaldybių gyventojus pakuočių atliekų tvarkymo klausimais, skatinti pirminį atliekų rūšiavimą (atmintinės, rekomendacijos, vietinis radijas, vietinė spauda, lauko reklama, seminarai, skrajutės, bukletai, įvairūs leidiniai, žaidimai, lauko reklama, reklaminė atributika ir kt.). Konkrečių priemonių poreikį savivaldybės pateikia Organizacijai iki einamųjų metų sausio 31 d. Veikla vykdoma nuolat.	Pasiruošimas	Igyvendinimas nuolat (ne mažiau nei 1 suderinta konkreti priemonė su savivaldybėmis arba RATC)	Igyvendinimas nuolat (ne mažiau nei 1 suderinta konkreti priemonė su savivaldybėmis arba RATC)	Igyvendinimas nuolat (ne mažiau nei 1 suderinta konkreti priemonė su savivaldybėmis arba RATC)	Organizacijos narių įnašai	32 100,00 €
6	Duomenų sistemos su prieiga gamintojams ir importuotojams, partneriams nuolatinis palaikymas ir atnaujinimas (tėstinė priemonė)	Nariai, partneriai	Aktualios informacijos bei išėtinių duomenų rinkimas, apdorojimas ir pateikimas gamintojams ir importuotojams bei partneriams apie pakuočių atliekų tvarkymą, pasiektus rezultatus ir kitą aktualią informaciją, naujienų talpinimas.	Igyvendinimas nuolat	Igyvendinimas nuolat	Igyvendinimas nuolat	Igyvendinimas nuolat	Organizacijos narių įnašai	3 900,00 €

7	Informacinis leidinys	Nariai, partneriai	Tikslas – informuoti gamintojus ir importuotojus bei partnerius apie naujausius pasikeitimus, Organizacijos vykdomą veiklą, pakuočių sektoriaus aktualijas. Informacinis leidinys platinamas el. paštu per sistemą ir talpinamas Organizacijos interneto svetainėje www.pto.lt	Igyvendinimas (1 informacinis leidinys)	Igyvendinimas (1 informacinis leidinys)	Igyvendinimas (1 informacinis leidinys)	Igyvendinimas (1 informacinis leidinys)	Igyvendinimas (1 informacinis leidinys)	Organizacijos narių įnašai	1 200,00 €
8	Diskusijos/Seminariai/mokymai/renginiai	Nariai, partneriai	Informuoti partnerius, gamintojus ir importuotojus pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo sistemos veikimo, organizavimo klausimais ir gamintojų ir importuotojų pareigų įgyvendinimo klausimais, supažindinti visuomenę, verslo sektorių bei partnerius su pakuočių atliekų sektoriaus aktualijomis, naujovėmis, pasiektais rezultatais, Organizacijos vykdoma veikla, įgyvendinant gamintojų ir importuotojų pavestas pareigas, išgryninti sektoriaus problemas bei paskatinti efektyvių sprendimų paieškai. Tikslas – bendradarbiavimo skatinimas ir informacijos apie pakuočių atliekų tvarkymą ir problematiką sklaida, situacijos analizė.	Igyvendinimas (ne mažiau 1 renginys)	Igyvendinimas (ne mažiau 1 renginys)	Igyvendinimas (ne mažiau 1 renginys)	Igyvendinimas (ne mažiau 1 renginys)	Igyvendinimas (ne mažiau 1 renginys)	Organizacijos narių įnašai	20 000,00 €
9	Viešosios nuomonės apklausa, tyrimas	Visuomenė	Gyventojų apklausa. Tikslas - stebėti kaip keičiasi rūšiavimo įpročiai ir tendencijos, kokias pakuočių atliekų tvarkymo problemas ir kokius pokyčius išvelgia gyventojai.	Pasiruošimas	Igyvendinimas (ne mažiau 1 apklausa)	Igyvendinimas (ne mažiau 1 apklausa)	Igyvendinimas (ne mažiau 1 apklausa)	Igyvendinimas (ne mažiau 1 apklausa)	Organizacijos narių įnašai	4 200,00 €
10	Socialinių akcijų, projektų ir įvairių renginių rėmimas, bendradarbiavimas	Visuomenė, nariai, partneriai	Komunikacija su nariais, partneriais, visuomene. Tikslas – dalyvauti, prisidėti įgyvendinat įvairius partnerių, narių ar visuomeninių grupių organizuojamus renginius, projektus. Ne mažiau 2 projektai per metus	Igyvendinimas pagal poreikį	Igyvendinimas pagal poreikį	Igyvendinimas pagal poreikį	Igyvendinimas pagal poreikį	Igyvendinimas pagal poreikį	Organizacijos narių įnašai	1 500,00 €

11	Mokymai	Nariai, partneriai	Mokymai nariams, gamintojams ir importuotojams, partneriams. Tikslas - Suteikti nariams, partneriams, gamintojams ir importuotojams žinių apie pirminį rūšiavimą.	Igyvendinimas ne mažiau nei 3 mokymai	Igyvendinimas pagal poreikį	Igyvendinimas pagal poreikį	Igyvendinimas pagal poreikį	Igyvendinimas pagal poreikį	1 500,00 €
12	Rezervas	Visuomenė, nariai, partneriai	Papildomos ir konkrečiai nenumatytos priemonės metų eigoje.	Igyvendinimas pagal poreikį	Igyvendinimas pagal poreikį	Igyvendinimas pagal poreikį	Igyvendinimas pagal poreikį	Igyvendinimas pagal poreikį	1 200,00 €
Bendrai									107 000,00 €

*Procentinės lėšų dydžių paskirstymo proporcijos bei įgyvendinimo apimtis 2020 m. Visuomenės švietimo bei informavimo programos priemonėms gali kisti atsižvelgiant į Organizacijos finansines galimybes ir konkretaus projekto ar renginio turinį, su švietimo programos įgyvendinimu susijusius Organizacijos administravimo kaštus, įskaitant darbo užmokestį.

VšĮ „Pakuočių tvarkymo organizacija“

Direktorius

Valentinas Miltienis

